

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความรู้เรื่องเพลงอีแซวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติเรื่องเพลงอีแซวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดไชนาวาส อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จำนวน 2 ห้อง ซึ่งเป็นห้องเรียนตามสภาพจริง รวมทั้งสิ้น 72 คน สุ่มตัวอย่างโดยการจับฉลาก แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ จำนวน 36 คน กลุ่มควบคุม ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 36 คน ระยะเวลาในการทดลอง 25 ชั่วโมง ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนแบบการทดลอง Nonrandomized control group pretest – posttest design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการเรียนรู้แบบบูรณาการวิชาภาษาไทย เรื่องเพลงอีแซว จำนวน 10 แผน และแผนการเรียนรู้แบบปกติ วิชาภาษาไทย จำนวน 10 แผน แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจวิชาภาษาไทยเรื่องเพลงอีแซว 1 ฉบับ โดยเป็นแบบทดสอบปรนัย จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.78 แบบประเมินความสามารถด้านทักษะปฏิบัติเพลงอีแซว เป็นแบบมิตติคุณภาพ Rubrics มีคำอธิบายคุณภาพการเรียนรู้ และเกณฑ์คุณภาพการเรียนรู้ 5 ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุงแก้ไขใหม่ วิเคราะห์ ข้อมูลและตรวจสอบสมมติฐานด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้คะแนนความฉลาดทางอารมณ์ก่อนการทดลองเป็นตัวแปรร่วม และวิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบ MANCOVA

สรุปผลการวิจัย

1. ความรู้เรื่องเพลงอีแซวของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีความแตกต่างกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. ทักษะปฏิบัติเรื่องเพลงอีแซว ของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีความแตกต่างกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โดยกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความรู้และทักษะปฏิบัติเรื่องเพลงอีแซวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ดังกล่าวข้างต้น มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. ด้านความรู้เรื่องเพลงอีแซว แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ผู้วิจัยนำมาทดลองจัดการเรียนรู้ เป็นการบูรณาการแบบสอดแทรกผู้วิจัยจัดการเรียนรู้คนเดียว โดยจัดการเรียนรู้บูรณาการในวิชาภาษาไทยด้วยกัน คือ นำสาระการอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด หลักภาษา และวรรณคดีและวรรณกรรม มาบูรณาการโดยใช้เนื้อหาเรื่องเพลงอีแซวเป็นหลัก ดังนี้ บูรณาการกับการอ่าน ได้แก่การอ่านคำคล้องจอง การอ่านบทเพลงพื้นบ้าน “เพลงอีแซว” บูรณาการกับการเขียน ได้แก่การแต่งกลอนเพลงพื้นบ้าน “เพลงอีแซว” การเขียนแผนผังกลอนเพลงพื้นบ้าน “เพลงอีแซว” บูรณาการกับการฟัง การดู การพูดเรื่องเพลงพื้นบ้าน “เพลงอีแซว” และการพูดแสดงความคิดเห็น บูรณาการกับวรรณคดีและวรรณกรรมเรื่องราววิถีชีวิตภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ และบทร้อยกรองเพลงพื้นบ้าน “เพลงอีแซว” นอกจากนี้ได้นำเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาสอดแทรก โดยยึดเนื้อหาเรื่องเพลงอีแซวเป็นหลัก ได้แก่ การบูรณาการกับวิชาสังคมศึกษา เรื่อง การอนุรักษ์วัฒนธรรมเพลงพื้นบ้านกับวิถีชีวิตคนไทย และอาชีพของคนในชนบท อาชีพการแสดงเพลงพื้นบ้าน บูรณาการกับวิชาสุขศึกษา เรื่องการรักษาสุขภาพอนามัยของร่างกาย บูรณาการกับวิชาศิลปะ เรื่องการใช้ศิลปะในการสร้างชิ้นงาน, บูรณาการกับวิชาการงานและเทคโนโลยี เรื่อง งานประดิษฐ์ดอกไม้ และการประดิษฐ์เครื่องประดับที่ใช้แต่งตัวในการแสดงเพลงพื้นบ้าน บูรณาการกับวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การนับจำนวนคำในบทกลอนเพลงอีแซว การจัดทำบัญชีรับจ่ายเงิน รางวัลจากการแสดงเพลงอีแซว และการคาดคะเนกำหนดตำแหน่งจุดยืนในการแสดงเพลงอีแซว บูรณาการกับวิชาภาษาอังกฤษ เรื่องภาษาในการสื่อสาร การนำคำในบทกลอน และการนำชื่อเครื่องดนตรีประกอบการแสดงเพลงอีแซว มาหาคำศัพท์และแต่งประโยคภาษาอังกฤษ การสอนบูรณาการแบบสอดแทรกนี้ทำให้นักเรียนได้รับความรู้กว้างขวางขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะการสอนบูรณาการแบบสอดแทรกที่มีครูสอนคนเดียว ดังนี้ กรมวิชาการ (2544 : 25) ได้กล่าวถึงการสอนบูรณาการแบบสอดแทรกที่มีผู้สอนคนเดียวว่า ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กับหัวข้อเรื่องที่สอดคล้องกับชีวิตจริง หรือสาระที่กำหนดขึ้นมา ครูผู้สอนสามารถเชื่อมโยงสาระและกระบวนการเรียนรู้ของ

กลุ่มสาระต่าง ๆ เช่น การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะและกระบวนการเรียนรู้ไปแสวงหาความรู้ความจริงจากหัวข้อเรื่องที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา (2543 : 68) ได้กล่าวว่า ถึงแม้ผู้เรียนจะเรียนจากครูคนเดียวแต่สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาได้ และสอดคล้องกับ อัญชลี สารรัตนะ (2542 : 29-30) ที่ได้กล่าวถึง การสอนแบบบูรณาการภายในวิชาว่าเป็นการนำเนื้อหาภายในวิชาเดียวไปสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชีวิตจริงและให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ความรู้ และทักษะไปใช้ในชีวิตจริงในบริบทที่มีความหมาย ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีความหมาย และสอดคล้องกับ นที สิริมัย (2529 : 60) ; พิษณุ เดชโค (2540 : 74) และนันทรัช จิระศึกษา (2544 : 110) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมและวิชาเคมี ด้วยวิธีสอนแบบบูรณาการ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทำให้ผู้เรียนมีความรู้สูงกว่าผู้เรียนที่เรียนรู้แบบปกติ เพราะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทำให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่าง เนื้อหาวิชาทำให้เข้าใจเนื้อหาได้อย่างรวดเร็ว การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทำให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในลักษณะองค์รวม กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ทั้งลึกและกว้าง ทำให้ผู้เรียนมีทัศนะกว้างไกล ซึ่งสอดคล้องกับ สุนนทา สุนทรประเสริฐ (2545 : 9) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการว่า ผู้เรียนได้รับความรู้ใน ลักษณะองค์รวม สามารถแสวงหาความรู้ความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการยังส่งเสริมกระบวนการทางปัญญาตามแนวคิดของ ประเวศ วะสี (2542 : 1) ได้กล่าวถึง กระบวนการทางปัญญาสำหรับนักเรียนจะต้องฝึกการ สังเกต ฝึกการบันทึก ฝึกการนำเสนอ ฝึกการฟัง ฝึกปุจฉา วิสัชนา ฝึกตั้งสมมติฐาน ฝึกการ ค้นหาคำตอบ ฝึกการวิจัย เชื่อมโยงบูรณาการ และฝึกการเขียน ซึ่งแนวคิดของท่านสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพราะฉะนั้นนักเรียนได้นำกระบวนการทางปัญญาของท่านมาใช้ในการเรียนรู้ ดังที่กล่าวข้างต้นจึงทำให้นักเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเรื่องเพลงอีแซว มีความรู้เรื่อง เพลงอีแซวแตกต่างกับนักเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ทักษะปฏิบัติเรื่องเพลงอีแซว แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเรื่อง เพลงอีแซว โดยจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งผู้วิจัยได้บูรณาการด้านความรู้ควบคู่ไปกับด้านทักษะ ปฏิบัติ และคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ผู้เรียนได้ฝึกทักษะปฏิบัติด้วยตนเอง ได้ทำกิจกรรม เป็นกลุ่ม มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีส่วนร่วมตัดสินใจด้วยกัน ผู้เรียน กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าแสดงออกอย่างมั่นใจ มีความสุขในการทำงาน ผลจากการจัดการ

เรียนรู้ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีคุณภาพ สามารถเรียนรู้และมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเพลงอีแซวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2542 : 50) ที่กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายผู้เรียนจำความรู้ได้นาน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม และได้ทำกิจกรรมตามประสบการณ์ชีวิตของตนเอง ผู้เรียนได้ฝึกทักษะซ้ำ ๆ โดยไม่เบื่อหน่ายได้พัฒนาความคิด เรียนรู้อย่างมีความสุขสนุกสนานเห็นคุณค่า ของงานที่ทำ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อความรู้และทักษะปฏิบัติทางการเรียนรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้น

ผลอีกประการหนึ่งของทักษะปฏิบัติเรื่องเพลงอีแซว ผู้วิจัยได้สังเคราะห์รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติจากนักวิชาการและภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเพลงอีแซวหลายท่าน แล้วนำมาประยุกต์เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของผู้วิจัยเอง แล้วนำมาทดลองจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะปฏิบัติตามลำดับขั้นการเรียนรู้ 5 ขั้น จากขั้นการเรียนรู้ที่ง่ายไปหายาก ดังนี้ ขั้นที่ 1 สังเกตอย่างตั้งใจ ขั้นที่ 2 ปฏิบัติได้ตามคำสั่ง ขั้นที่ 3 ฝึกทวนย้ำความแม่นยำ ขั้นที่ 4 ฉายแวว นำความเด่น ขั้นที่ 5 รวมวงเล่นเพลงอีแซวสู่อาชีพ การฝึกทักษะปฏิบัติตามลำดับ 5 ขั้นที่ผู้วิจัยได้ทดลองจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนาน มีความสามัคคีในการทำกิจกรรมกลุ่มสามารถนำความรู้ด้านทักษะปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง สามารถร่วมวงแสดงเพลงอีแซว และเผยแพร่การแสดงเพลงอีแซวสู่สาธารณชนได้อย่างน่าชื่นชม สอดคล้องกับ บัวผัน จันทร์ศรี (ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดงเพลงพื้นบ้านเพลงอีแซว ปี พ.ศ. 2533) และขวัญจิต ศรีประจันต์ (ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดงเพลงพื้นบ้านเพลงอีแซว ปี พ.ศ. 2539) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการฝึกหัดการแสดงเพลงอีแซว ว่าเริ่มจากการฟังเนื้อร้อง แล้วจดจำเอามาฝึกหัดท่อง ฝึกฝนการร้องการรำตามครูสอน ฝึกร้องและรำซ้ำ ๆ ย้ำทวน จนเกิดความชำนาญ และยังสอดคล้องกับ แฮร์โรว์ (ทิสนา แจมมณี. 2546 : 37 ; อ้างอิงจาก Harrow. 1972 : 96-99) ได้จัดลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางด้านทักษะปฏิบัติไว้ 5 ขั้น โดยเริ่มจากระดับที่ซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก ได้แก่ การเลียนแบบ การลงมือกระทำตามคำสั่ง การกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ การแสดงออกและการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ และเควีส์ (ทิสนา แจมมณี. 2546 : 39 ; อ้างอิงจาก Davies. 1971 : 50-56) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมากการฝึกให้ ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านี้ได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น โดยเริ่มจากการสาธิตให้ดูภาพรวม แล้วจึงแยกสอนทักษะย่อย ๆ ปฏิบัติซ้ำ ๆ จนกว่าจะทำได้ จึงสอนเทคนิควิธีการ แล้วจึงเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ แต่ละส่วนให้

ต่อเนื่องกันจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติทักษะได้อย่างดี มีประสิทธิภาพ ดังที่กล่าวข้างต้นจึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเรื่องเพลงอีแซว 5 ชั้น ของผู้วิจัย มีทักษะปฏิบัติเรื่องเพลงอีแซว แตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ และมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1.1 เขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ควรนำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการให้กับนักเรียน และส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องเพลงอีแซว มาจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำผลการวิจัยใช้ในการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และกำหนดนโยบายงานวิชาการให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการให้กับนักเรียนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่น ๆ มาจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

1.3 ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย นอกจากจะบูรณาการการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทยของตนเองแล้ว ยังสามารถนำวิธีสอนแบบบูรณาการไปพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนกับวิชาอื่น ๆ และสามารถบูรณาการความรู้กับทักษะ และค่านิยมที่ดีงาม รวมทั้งคุณธรรมจริยธรรมควบคู่กันไป ด้วย นักเรียนได้เชื่อมโยงความรู้จากหลายวิชา ทำให้มีความรอบรู้หลายด้าน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการสอนบูรณาการที่หลากหลายมากขึ้น เช่น การสอนบูรณาการแบบสหวิชา และบูรณาการแบบข้ามวิชาหรือสอนเป็นคณะ

2.2 ควรศึกษาผลด้านความรู้และทักษะปฏิบัติ ด้วยวิธีสอนแบบบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ บ้าง เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การงานและเทคโนโลยี

2.3 ควรศึกษาผลการสอนแบบบูรณาการกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น เจตคติ ความคิดเห็น ความพึงพอใจ และความคงทนในการเรียน